

نورلۇق يۈزدى

تۈرك اوجاقلارنىڭ ئاسراڧتارى باسۇمىچىسى

جلد : ۱ — ۲۱

نېسان ۱۹۲۸
اۈن یدىجىسى سنە

صاى : ۴ — ۱۹۸

— ايكنجى نطق —

— ۱ —

نهايت ، روماليلر ، جرم و جنايتك ولوله سى
عوقه چيغان ، شروفسادينك خرخره سى قولاقلىرى
پاڭلاتان ، آلتىمىز خياشتلى وطنه خسران حاضريان ،
سزى وبوشهرى آتله و قىلچله تهديد ايدن لوچيوس
قائيلينا شهر دن ديشارى آتيلدى ؛ ياخود شويله
سويلتيم : ديشارى يه صاليوريلدى ، ياخود او
كندى اختياريله الوداعى چكدى ، بزده آرقه سندن
« اوغورلر اولسون ! » ديدك . اوشيمدى ايسته
كيتدى ، ياشنى آلدى صويوشدى ، كندىنى خارجه
آندى ؛ آرتق بو قودوز جاناواردن بوندن بويله
بو سورلر ك ايجريسندى دولتمزه هيچ بر مصيبت
كليجهك . ايسته بويله لكه بز ، هيچ اولمازسه ،
داخلى حربك تىكرانكلىرى چورهن بو مشوم قانلى
قولى اعتراضىز يره سرمش اولدى ؛ كوكسىزده
آرتق اوخچر صاورولمايهجق ؛ نه مارس ميداننده ،
نه فورومده ، نه مجلس بناسينده ، نه ده نهايت
اولرئىزك اودالرنده آرتق قورقولهجق بر اژدرها
قالدى . اوني بز شهر دن قوومقله مساعد موضعندن
آندى ديمكدر . شيمدى آرتق ، هيچ انكلسز ،
اونكله ، بروطن دشمنى كى ، على بر حرب ياباييليرز .
هيچ شبهه كونورمىزكه ، بز بو آدامى موياشدىك ،
واونى كيراندىكى پوصوسندن اوركوتوب ، على
حراميلر ياتاغنه قاچيرمقله بارلاق سورنده مغلوب
ايتدك . اوشيمدى فقط ياس و خرمان ايچنده
قان آغلايور ؛ چونكه خنجرىنى ، دلخواى وجهله
اوجندن قانلر آقهرق كونورمىدى ، وىن حالاحيانه
اولدنىم حالده ، اوسوردن ديشارى يه چيغمقه مجبور
اولدى . بز قتل چليكى اونك اللرن دن قانروب
آلدق ؛ حالبوكه او ، وطنه اشلىرىنى ، بر قىلنه بيا
دوقونامى دن ، وشهرى ، نك برطاشنى بيله يرندن
قييلداتمادى ترك ايدوب كيتدى . بونلرى
دوشوندىكه ، كيم بيلير شيمدى اونه قدر مضمحل ،
پريشاندر ؛ اوشيمدى ، روماليلر ، بتون چيلاقلىيله
مغلوب ، مهزمدى ؛ حس ايدىسوركه ، ذليل ،

— ۲ —

سرگردان ، يرلره سربلش يانيور ، وبومقهور
وضعتده ، صيق صيق كوزلرلى چويروب انتقامندن
قورودىمىز وبوشهره زهرلى نظرلرله آجى آجى باقيور ...
بوشهركه ، بويله يريچى برهسه يى او كوروب قوصمقله
بوكون سوينج ايچنده در .

شايد فقط ايچكزدن برى چيچوبده - كه اساساً
هيكز عين فكرده بولنه بيليرسكز - بويله آله ياشى
بر دشمنى توقيف ايتك طوريركن ، بالعكس
اونك بورادن سربستجه چيقوب كيتسه مساعده
ايتديكمى دن ، وبونكله حق اعلان ظفر وشادماق يه
بيله قالفشديفمدن دولايى ، نى شدتله معاتبه ايدىمك
اولورسه ، - شونى بيليكزكه ، روماليلر ، بوقاحت
يم دكل ، بلكه زمانك واحوالكدر . لوچيوس
قائيلينا البته چوقدن اورتادن قالديرلىق ، واك
شدلى اولوم جزاسته چاريديرلىق ايجاب ايدردى ؛
وبونى بندن ده دله ليمزك عرف وعادى قدر ، بو
مقامك قدرت ومهابتى ، ودولتك سلامتى ده طلب
ايتكمده ايدى . فقط بايدىم افشا آتك صدق
واصابتى ايچكزدن قاچ كيشى اينايوردى ظن
ايدرسكز ؟ قاچ كيشى صافلمندن ، بوكا دوغرى
دكل ديسوردى ؟ قاچ كيشى حق بوق مدافعه
ايديسوردى ؟ واكر بن بو آدامى اورتادن قالديرمقله
سزك اوزركزدن هر برهسكلى رفع ايدىمك بلكه
قانع بولمىديم ، اوزمان ، لوچيوس قايلىنلى ، يالكز
اوزرىعه دعوت ايدىمك كين وخصومت بهاسته
دكل ، حق حياتى بيله نهلكيه آتارق ، چوقدن
ديادن بوق ايدردم . حالبوكه داها بر كره هيكز
ايشك كنه وحقيقتنه قناعت كنيرمه مشديكز ، وىن
يقين ايله كوردمكه ، اكر بن اوني ، مستحق
اولدنى وجهله اولوم جزاسته چاريديراجق اولورسم
اوزرىعه چوكهك نفرت وعداوت آلتنده اوقدر
آزىله جكمكه ، بوندن صوكرا آرتق برده اونك
عونىسى ، اتباعى تعقيه قدرت ونفوذم كفايت
ايجه جكدر ، بونك ايچون بن ايسته اوله بر جريان

ویردمکه ، سز اونك نه آلهسز بر وطن دشمنی
اولدیفنی آشکار و عیان کوریکزده کندیسله آچیق
بر محاربه‌یه کیریشه بیلکیز . بو دشمنك بکا خارجدن
نه قدر بر قورقوالا ایتدیکنی ،
شوندن استدلال ایده بیلیر .

آنقره [*]

قور تولوشك بشیکیسك سن ؛
سندن دوغدی تورك استقلالی .
سنی بز ایچمزدن آسهن
ملی غرورله آقیشلارز !
سنسك اُك بو يوك تمثالی
امیدك ، عزمك ، یوسك ایمانك ؛
بونلردن دوغان ظفرک ، شانك ...
آنقره ، آنقره ،
سلام او حراققرله !

کونشکدر اوزرمنه
هر صباح نورینی صاچان .
او نوردر کوزلرمنه
امیدك اقفنی آچان .
صاپانكك کچدیکی اوواده
یوسکه لیور بیک بر باشاق ؛
بو کوزهل ، زنکین یوواده
چوجوقلرک مسعود اولاجق !

مقدس طوبراق !
دنیا سنی ئولدی صاندی .
سن ، جانلنارق ،
کوستردكك : بو ، یالاندی !
دامارلرمنده آقان
قدرتلی برقان .
آچدق شرف بایراقلرینی
سلامایورز « یارین » ی !

مهزل ساهر

[*] « قومه‌دیه غزته‌سی مخبری موسیو شارل ویوله‌تک
ترتیب ایتدیکی برمارشك سوزلردن سربست نظم طرزنده
تورکیه‌یه چویریلشدره .

منسوب اولدقلری اردودن زیاده محکمه جلبنامه لرندن
قاچان سابقه لیلردن ده وشیردکلری اوده‌ومه چانه
اردویی استحقاقله کوریورم ؛ اونلره بن اردومزك
محاربه نظامنی دکل ، یالکیز
پره تورك سفر برلك احسانمه .

سنی شویله قارشیدن کوستر
کوسترمن ، هپسنك
بیلدیریمله وورلمش کبی
اولدقلری یره بیغیله جقلری
شبه سزدر . آح ، کاشکی ،
او ، یازاریرنده صالیندقلرینی
سه نابناسنده طوردقلرینی ،
اوت ، حتی مجلسه بیه کلد .
کلرینی کوردیکم اویوزلری
مرهمی ، وارغوانی خلعتلی
کیمسه لری محارب دیسه
یانه آلوب برلکده کونور .
سه یدی . اکر بونلر
بوراده قایلرلرسه ، اونوغا
بیکزکه ، بز او دیشارده کی
اردودن زیاده ، اصل
بوراده قانلن بوافلاح اولماز
کروهدن قورقمالی یز .
اوت ، حتی اونلر ، بنم
کندی حسیاتلرینی بیلدیکمک
فرقنده اولدقلری ، و بوکا
رغمآینه او حسیاتلرندن
واژیکه مدکلر یچون ، اونسبتده
قورقيلمغه لایقدرلر . بن
آپولیانك کیمه تخصیص
ایدلیکنی ، نه رویایی کیمک
طوتاجغنی ، بیجه نیایه
کیمک ، غالیایه کیمک ،
وبوراده شهرده قتل عام
ویانغین یانمغه کیمک طالب
وکوکلی اولدیفنی پک ابی
کوریورم . اولیسی کیمه
قوریلان پلانلرک هپسنك

بکا کیزلیجه اخبار ایدلیدیکنی اونلر فرق ایدیورلر .
بن بونلری دون مجلسه افشا ایتدم . بالذات قاتیلینا
قورقدی و قاجدی . یابونلر داها نه بکلیورلر ؟ کرچک
ا کر اونلر بنم بر کره کوستردیکم رفق و ملایمتک

سکیزکه ، رومالیر ، اونك
شهردن دیشاری چیقارکن
رفاقتنه بو قدر آز آدم
آلوب کونورمسی بنم هیچ
خوشمه کیتیمور . اووح
کاشکی او بتون عوننه سنی
برلکده آلوب کونورسه یدی !
حالیوکه او یالکیز تونجلیوسی
برابر آلدی ، او تونجلیوس که ،
داها بییققلری ترله مه مش
بر اوغلانکن او اونی سومکه
باشلامشدی ؛ برده آشچی
دکانه بر اقدقلری بورجلر
دولتده هیچ براغتشاش
و تخمر او یاندرامیان
بو بلیچیو سله موناتیوسی
برابر کونوردی . بونلره
مقابل بوراده نه قدر آدم
برافدی ! نه درین بورجه
باطمش ، نه قدرتلی ، نه معتبر
آداملر ! او یله که سز حالا
بوراده اونلری ایشته آرا
کزده کوریورسکیز .

— ٣ —

فقط دکلکی که ، بتون
غالیقان ازیونلریله کویونتوس
مه‌نه آلوسك بیجه نیایه و غالیایه
حوالیمسندده تحشید ایتدکلری
عسکر قطعه لری ، و باشقه‌جه
هر کون طرفزدن جمع اولنان
افراد هپ بزم بایراغمزك
آلتسده در ، او حلاله بن

اونلرک ، نومیدییه مستغرق اختیارلردن ،
مسرف زراعدن [٥] ، مفلس چیفتلک صاحب لردن ،

[٥] سائقه خفتهلر بایلان اسراف روما مفهوملرینه
کوره قویواخلاقسزلق صابیلر ، وافکار عمومیه ایله سانسور
مرفندن دوچار توبیخ اولوردی .

ایدیاً سوره جکی امید ایدیورلرسه ، چوق
آلدانیورلر .

— ۴ —

بن استهداف ایتدیکم شیئی الده ایتدم ، بن مقصدمه
واصل اولدم . اوت ، بن ایتدیوردمکه ، دولت
علینه علی برفسادک ، خائن برسوه قصدک صرتب
بولندیغی سز هیکز یقیناً کوره سکز ؛ چونکه
ایچکزدن بلکه بری ، قاتیلینا ایله عین حسابده
اولانلرک اولنک کبی دوشونمیکنی ظن ایده بیلیردی .
آرتق شیمیدی رفق ایله معامله به محل قالمشدر ؛
مصلحت شدق آصردر . اولره بن شیمیدیلک
بر مساعده ده بولنه جنم : ایستلرسه ، بورادن کیتسینلر ،
ایستلرسه ، یوله چیقسینلر ، ایستلرسه ، بدبخت
قاتیلینانک کندی حسرتلریله یانوب قاورولسته تحمل
ایتمه سینلر . اوج ، بختیار دولت ! ... طرد
واخراجیله دولت یکیدن صحت وزندکی قازانمشدر ؛
چونکه هیچ بر بادره یاخود هیچ بر جنایت ایجاد
ویاخیل اولنه بیلیرمکه ، صرتکبی او اولاسین؟ بتون
ایتالیاده برزهر قاریهدیران ، بر خنجر قوللانان ،
بر سوقاق حراهیسی ، بر حیدود ، بر جانی ، بر
باباقانلی ، بر قاپالزان ، یاخود یالانچی وصیقنامه لری
ترتیب ایدن برساخته کار بولنه بیلیری که ، اوت ،
بر سفیه ، بر مسرف ، بر زانی ، کوتو یوله
دوشمن برقادین ، کنجلیکی باشند چیقاران بر
حیاسز ، بر رذیل ، شهوتله ملوث مردود بر انسان
بولنه بیلیری که ، قاتیلینا ایله صوک درجه ده محرم
بر حیات سوردیکنی اعتراف ایتمه سین ؟ بوسوک
سنه لر ظرفنده اولنک پارماغی اولقسزین نروده
بر قتل ارتکاب ایدلدی ، هانکی ایکره یخ فضاچه نك
فاعلی ، هانکی مستکره شنیعه نك صرتکبی اودکلدر ؟
صوکرا کنجلیکی افساد ایتمه ده ، اخلاقلری بوزمه ده
اولنک قدر کیم مہارت وصنعت کوستره بیلیردی ؟
اودکلیدرکه ، یا غیر اخلاق بر عشقله باشقله لرینی
سوه ، یاخود باشقله لرینک عشقنه اک جیل برطرزده
کندینی عرض وتسلم ایدردی ؛ برینه شهوتده کی
ذوق ، اونه کنه آنا بابا قتلنی ، هم ساده تحریکله ،
تحریضه دکل ، فعلی مظاهرت ومعاونتله تأمین ایدردی .
شیمیدی فقط او یالکیز شهردن دکل ، بلکه بتون
مملکتدن مهم مقدارده لایفلحون کروهنی نصل آتی
اوله رق طویلادی ! یالکیز روماده دکل ، بلکه
بتون ایتالیانک هیچ برکوشه سنده بر نك مفلس

— ۵ —

ومدیون یوقدرکه ، او اونی بو حوصله سوز خائن
اتفاقه سوروکله بهمه سین

اولنک متنوع حیات استقامت لرندکی بر برینه
یوقدر طابان طابانه ضد تمایل لرینی وابتلارینی لایقینه
کوره بیامه کز ایچون شونی ده علاوه ایده یمکه ،
— اسقریم مکتبنده قاتیلینانک محرمسته داخل
اولدیغی اعتراف ایتمه جک اخلاق دوشکونی هیچ
بر سلاحشور ، صحنه ده اولنکله دائمی همراه اولدیغی
حکایه ایتمه جک هیچ بر حیاسز آفتور [۵] یوقدر .
ایله ایکن ینه بو آداملر فضاقله بودرجه آلوده
اولان اوبدمایه یی ، صوغه ، آچقله ، صوسزقله ،
اویقوسزقله تحمل سببیه دائمی مدح و ثنا ایتملر
وکوکاره چیقارمشلردر ؛ چونکه او بتون شاعت لرند
وچیاغینجه جنایت لرند فعال وعزمکار انسانلره خاص
قابلیت یوقدرق کوسترمشدر . اکر شیمیدی بتون عونه
واتبامی ده اونی تعقیب ایده جک اولورسه ، اکر
شیمیدی هر تورلو امید ی قیریلش بتون او ذلیل
وسفلی شردمه شهردن چیقوب کیده جک اولورسه ،
— اوج ، اوزمان بزه قدر بختیار اوله جنز !
دوات نه قدر بختیار ، نیم فوسوالکک شان وشرق
نه کوزل وشعشعلی اوله جق ! چونکه بوفرومایه لرک
فضیحه لرند آرتق اعتدال قالمشدر ، کتاخقلری
آرتق انسانی اولدیغی کبی ، قابل تحمل ده دکلدیر .
اولر قتالندن ، یانفیندن ، یاغمدان باشقله هیچ
برشی دوشونمییورلر ؛ بالارندن قالان میراق سفاچه
صرف ایتدیلر ، ماللرینی اسراف ایتدیلر ؛ چوقدن
الرنده آووچلرند او بارلری قالمدیغی کبی ، قره دین ،
اعتباردن ده محروم دوشیدیلر ؛ ایله یکن اوله
بولقده یاشاوارکن دالده لری سفاقت ذوق حالاسکیسی
کبی قوتله یاقالارینی بر اقبیور . اکر اولر شیمیدی ده
قومارده ، وایچکی عالمرند یالکیز ذوق و صفایه
وفاحه لره دوشکونلک کوسترسه لردی ، حقلرنده
هر تورلو امیدلر منقطع اولقله برابر ، ینه بردرجه به
قدر قابل تحمل اولورلردی . فقط سرسریلر عزمکارلرک ،
آبداللر عاقللرک ، عیاشلر آیقیلرک ، غافلر بصیرتلیلرک
قویوسنی قازمه قالفارسه ، بوکا کیم تحمل ایده بیلیر ؟
عشرت مجلسلرنده برلشمش ، الک رذیل وسفل فاحشه لرک

[۵] تیاترو آفتورلری اوزمان روماده استقامت ایدیلر ،
وصحنه به حروطنداشلردن هیچ بری انتساب ایده میوب یالکیز
اسیرلر کیده لردی .

قوجاغنده كیجه كوندوز ایچهرک و باطلانجهیه قدر
بیهرک دامارلی کرین، باشلری چلنکلی و تنلری
مرهمی بسپایر، فحشدن و شنیهدن عضویتلری
چورومش و ضعیفلامش اولدینی حالد، دیلری
یالکز وطن دوستلرینک قتلی، و شهرک آتشی، منی
ککهله یوب طور یور! بونکه برابر، چوق قوتله
امید ایدیورم که، بونلرک اوزرینه طالعک نخوستی
آرتق چوکشدر، و فضاحتلرینک، مذلتلرینک،
شاعت و ثامتلرینک جزای سزاسی یاچوقدن باشلرینه
ایغش، و یاخود ایغک اوزره بولونمشدر. اگر بنم
قونسولسکم، اصلاحنه چاره ساز اوله مدینی بوانسانلری
آرامزدن قازیوب آتفه موفق اولورسه، بونکه
دولتیزک دوام و استقرارینی یالکز قیصه برمهلت
ایچون دکل، عصرلرله و عصرله تأمین ایده جکدر؛
چونکه هیچ برملت یوقدرکه، بز اوندن قورقه
عبور اولم، هیچ بر قرال یوقدرکه، بزه حرب
آچابیلین. بتون خارجی مصالح ایچمزدن برتکنک
قاراده و صوده کی شجاعت و شهامتیه مصلحانه تسویه
ایدلشدر؛ یالکز داخلی حرب حالا دوام ایدیور،
داخلده حالا اخانت طوزاقلری وار، داخلده حالا
کیزلی برتهلکه، داخلده حالا مهین بردشمن وار،
اسراف و سفاخته، جنتله، جنایتله بزحالا بوغاز.
لاشمغه مجبور، ایشته بن بوحرک، رومالیر،
پیشواسی، رهبری اوله جنم، بو اوغورده بن کندیمی
ایلری آتیورم؛ منفورلرک، مردودلرک، ائیملرک
دشمنلغنی بن اوزرینه آلیورم. بر درجهیه قادار
قابل شفا نه وارسه، ممکن و متصور اولان هر تورلو
واسطه یی تطبیق ایده رک، شفالاندرمغه چالیمه جنم،
فقط کسوب آتیمسی ایجاب ایدنلرکده، دولتک
خسرانی بهاسنه قالمه لرینه میدان برافیه جنم. بونک
ایچون، اگر جائلری ایسترسه، بورادن چیقوب
کیتسینلر، یوق اگر بوشهرده قاله جق و عین حسیاتده
اصرار و تمرد ایده جک اولورلرسه، جزای مستحقلرینی
بکلمیلدرلر.

— ۶ —

بونکه برابر، رومالیر، آرا کرده حتی
اویله لری وارکه، قاتیلینانی منغایه بنم آتدیغی
سویلورلر! اگر بنده بویله بر نفوذ و قدرت بولنسهیدی،
واگر بن برسوزله بونی انفاذ ایده بیلسه یدم، اوزمان،
بوسوزلری صرف ایدنلرک کندیلرینی دیشازی به
آتاردم. البته اورکک و صوک درجهده متواضع

برآدام قونسولک صداسنه مقاومت ایده من، و منغایه
کیتیمک امرینی آلیر آلاز، اطاعت ایدر، و کیدردی.
بن، رومالیر، دونکی کون، اومده بوغازلانعه مه
رمق قالدینی برصرده، زوپتر استاتورک معبدنده
سه نایی طوبلادم، و مجتمع بابالره بتون مسئله یی
ایضاح ایدم. وقتا که قاتیلینا اورایه کلدی، هانکی
سه ناتور اوکا خطاب ایدتی، کیم اونی سلاملادی،
کیم اوکا دولتک اک مهلک و مضر بردشمنی دکلده،
ساده جه فنا بروننداش نظریله باقدی؟ اوت، حتی
بومقامک اک برنجیلری، اویاقلاشیر یاقلاشماز، صره لرک
اوقسمی نصل بوش براقوب اوزاقلاشدیلر. بوراده
بن، — بن که، برظاقلرینک زعمنجه کین و اجتراسه
مغالوب برقونسولم، و برتک سوزله وطنداشلری منغایه
فیرلاتیر آتارم — قاتیلینایه، مارقوس لاقانک اوندکی
کیجه اجتماعنده حاضر بولنوب بولمیدیغی صوردم.
وجداننک اقناع و عنایله صوک درجه صیقیشوب
شاشیران اوآدام اوکجه سکوت ایدنجه؛ دیگر
حقیقتلری افشا ایدم، او اوکیجه نه تصمیم ایدتی،
نرده بولندی، ایرتسی کیجه ایچون نهیه قرار
ویردی، بتون حرب. پلاننی نه طرزده ترتیب ایدتی،
بونلری هب میدانچه قیاردم. صیقیشوبده ککهله دیکنی
کورنجه، چوقدن تصمیم ایدتیکی یره کندیلکنندن
؛ بنی قیروب کیتمکدن حالا نهیه اندیشه ایدتیکی
صوردم؛ چونکه بن بیلوردمکه، سلاحلر، بالطلر،
قیرباچ دهمتلری، حرب بوریلری، اشارت آلتلری،
حتی اونک، اوند، شر و جنایتنه بر محراب
اولارق قوردینی کوموش قارتال اوکجه دن
کوندلشیدی. او حالد بن، عزم سفر
ایتدیکنی کوردیکم اوآدامی منغایه آتمش اولیوردم.
چونکه فزولا حوالیسندده اردو قوران سرکرده
مالیوس روما ملتته بلکه ساده کندی نامنه حرب
اعلان ایتشدی ده، بو اردوگاه شیمیدی قاتیلینانی
سردار اوله رق بکلمیوردی، و بنم طرفدن منغایه
سوق وجبر ایدیلن بو قاتیلینا، او اردوگاهه التحاق
ایتمه جکده، بالعکس، دیدکاری کی، ماسسیلیایه
کیده جک، اویله می؟!

— ۷ —

اووح، یالکز تدویر حکومتی دکل، بقای دولتی
بیله تهاکیمه معروض قیله جق نه شایان اسف احوال!
شیمیدی اگر لوچیوس قاتیلینا، بنم تدبیرلرله،
بیللق و بورولقی بیلیمز جهد و غیرتلمله، جرأت

ایندیکی شیشی، شیمدی ده کرچکدن نامل ایدیورسه،
اوحالده، منی اولهرق یاشامقدسه، سوراق حرامیسی
اولهرق مقتول دوشمکی شبهه سز ترجیح ایده جکدر.
شیمدی فقط، مادامکه او- بزی بر حیات اولهرق
روماده ترک ایدوب کیتمکه مجبور اولمقدن باشقه،
آرزو وانظارینه مخالف هیچ برمانهیه اوغراماشدر،
اوحالده بز، اونک منافیه کیتمه سندن مشتکی اوله جق
برده، بالعکس بونی آرزو و منی ایدم.

— ۸ —

یچون فقط بز بورتک دشمندن بویه اوزون
اوزادی به بحث ایدوب طور یوروز، باخصوص که،
اوکندیسی کندینی دشمن اولهرق اعلان ایغشدر.
و نم دائما آرزو و منی ایندیکم وجهه، آراشده
شیمدی بر دیوار یوکسلیکیچون، آرتق بن اوتدن
قورقیورم، بالعکس اوته کیلردن، اوقیلری و یوزلری
نقابیلردن، او روماده فالانلردن، اوزمله برابر
اولانلردن هیچ بحث ایغبوروز. بن کندی حصه،
ممکن اولدینی قدر بویه لرینی آرایورم، فقط اونلری
جزالاندیرمقی ایچون دکلده، اصلاح ایتمک ایچون،
ودولتله باریشدیرمقی ایچون. و بونک نه دن ممکن
اولیه جفنی بن دوغروسی آکلیه میورم. الیوررکه،
اونلر، نم سوزیمی دیگلمک ایسته سینلر. یعنی بن سزه،
رومالیلر، بوفرادک هانکی صنف آداملردن ترک
ایندیکنی ایضاح ایتمک ایستورم، بونی بایدقدن سوکرا
بوصنفلردن هریرینه، آبری آبری، اولانجه فصاحت
وبلاغتمله، اخطار و نصیحتله بر خلاص چاره سی
تکلیف ایده جکم. بوصنفلردن بری، بر طرفدن بورج
ایچنده یوزدکاری حالده، هنوز واسم اراضی صاحبیدرلر
وبرلرندن مربوطیلری حسیله بر نورلو آبرله میورلر.
بو آداملرک خارجی کورونوشلری صوک درجه ده
رابطه لیدر، چونکه زکیکدرلر، حسیاتلری فقط
حیاس و پرواسزد. سنک دیمک اراضیک، املاک،
کوموش طاقلرک، خدمه ک، وداها بر جوق دبدبه،
داراتک وار، اویله ایکن اراضیکدن بر قسمی مزایده به
چیتاروب اعتباریکی اعاده ایتمکدن حالا اندیقه
ایدیورسک؟ داهانه بی بکلیورسک؟ حریمی؟ نصل؟
سن دیمک ظن ایدیورسک که، عمومی خرابلی
آراسنده سنک مال و منالک، مصونیت قازاناجق،
اویله می؟ یا خود یکی دین سندرلرینی؟ اکر او آداملر
قاتیلینادن بونی بکلیورلر، چوق یا کیلرلر. نم
تصویله یکی دین جدولاری تنظیم ایدیله جک، فقط

و جارتله قیص قیوراق باغلانهرق مفلوج بر حاله
کیره، و بردنبره خوف و هراسه طوتیلهرق، پلانی
ده کیشدیرر، عونه سنی یوز اوستی بر افر، حرب
قرارینی ترک ایدر، و بوجنایت و حرب وادیسندن،
فراره و منافیه تبدیل طریق ایدر، دیمک دنیلمیه جک که،
اوی بن یار دیهیلرندن، یا تاقلرندن، آلت و واسطه لرندن
محروم ایتم، دنیلمیه جک که، بم بصیرت و انباهم اوکا
قورقو واندیقه القایتدی، دنیلمیه جک که، اونک امیدلرینی
و تشیلرینی بن قیردم... بالعکس دیمک دینه جک که،
قونسولک تندی، قونسولک تحکم و جبروتی اونی
بر حاکم حکمه تابع طومعه دن، معصوم، سوچسز،
بیگناه منافیه فیرلایوب آندی... و او منافیه
کیدنجه، آراشردن بر طاقم انسانلر، بوندن دولایی
اونی جنایتله اتهام ایتمک شویله طورسون، بالعکس
مقدور و زواللی عدایده جکلر، حالبوکه بنی، مقامنک
تحمل ایندیکی وظیفه بی ایفایه مسارعت کوستره
برقونسول دکل، بالعکس الشغار واک ظالم بر مستبد
و جبار تلقی ایده جکلر. فقط باس یوق، رومالیلر،
بن بونی هیچه سایار، بونا حق و بی اصل کین و دشنام
فیرطنه سته کوکس کره رم، الیوررکه بوشوم حربک
آفت و تهلکه سی سزک باشلریکرده باطلا ماسین.
نک اومنافیه کیتسینده، بکا ایستدکاری قدر، اونی
سن سور دک دیسینلر، فقط اینانیکز بکا، او کیتمه جک!
و بن، رومالیلر، کندی اوزریه چوکن کین
و خصومتی تخفیف ایچون، قاتیلینانک بردشمن اردوسی
سوق ایندیکنی، و سلاحله اوینادیقنی سزلره
دوبورمه لرینی لایموت آللهلردن هیچ بر زمان تضرع
و نیاز ایتمه جکم، - فقط آزادن اوچ کون بیله
کیمیه جک که، سز بونی بنه دو باج قسکز، و بن داه
زیاده شوندن قورقارمکه، اونی جبراً دیشاری به
آغیوبده، کندی اختیارینه بر افش اولمقدن برکون
بکا کین و نفرت جلب ایده جکدر. بونکله برابر،
ماده مکه ایچکرده اونک عزیزمتنی کوروبده جبراً
بورادن طرد و اخراج ایدلرینی ادعا ایده جک انسانلر
بولنیور، یا او اولدیرلش اولسه یدی، اصل اوزمان
عجبا بوانسانلر نه دیرلردی؟ واقعا قاتیلینانک ماسسیلیایه
کیتدیکنی بیان ایدن بوانسانلر بونی شکایت مقامنده
دکلده، بلکه داهاز یاده قورقورلرندن بویه سویلیورلر.
بو آداملردن هیچ بریسی، اونک ماسسیلیایه کیده جک
برده، مالیوسک نزدینه کیتمنی ترجیح و منی ایده جک
قدر صاحب مرحمت دکلدرلر. اوفقط، اکر او کجه دن تصم

مزايدة جدوللرى ؛ چونكه حالا املاك صاحبي اولان بواڭاملر ايچون بوندن باشقه خلاص چاره سى يوقدر . اكر اونلر بونى اولدن ياپىق ايستسه لردى ، بالعكس چفتلكلرينك محصولله بورجلرينك فائضى اوده مكه قالماسه لردى ، - كه بويوك بر حاقندر - شيمدى بزاونلرده متمول وداها اي وطنداشلىر بوله جقدق . بونكه برابر ، بن او فكرده يمكه ، بوانسانلرك ذره جه انديشه دوشمه لرينه محل يوقدر ، چونكه اونلر يافكرلرندن انحراف ايستيريله بيلير ، ياخود اكر بونده عناد و تمرد كوسترولرسه ، او حالده ، نم تخمينجه ، بونلر دولته قارشى علفى اولارق سلاحه صاريلوب ، بلكه كيزلر دن كيزلى به خصومت كوده جكلردر .

۹ -

ايكنجى صنفه اوتورلولرى منسوبدر كه ، بونلر آغير بورجلر آلانده ازيلدكارى حالده ، ينه حاكيتى اميد ايدرلر ، حكومتى اله كچيرمكى ايستلر ، صلح و آسايش آلانلرده فدايه مجبور اولدقلى شرفلره اغتشاش طريقه يكي دن نائل اولمى تخيل ايدرلر . طبيعى بونلر ايستلر كه ، مقصدلرينه حائل اولان عين بر مانعه يي اورتادن قالديرسينلر ؛ چونكه اونلر ، هر شيدن اول ، نم بالذات دولته بوقدر حارس ونكه بان اولديغى ، او كا بوقدر خادم و مظاهر ، اونك ايچون بوقدر انديشناك و اهتمامكار اولديغى كوره رك ، هدفلىخى اله ايتمك دن تماماً نوميددرلر ؛ سو كرا ده شونك ايچون نوميددرلر كه ، وطن دوستلىرى ، قبلرلى بوكسك جسارتله ، بيوك تساند ، و آهنگ و وفاقه مشبوع قاهر و مهيب بر كته تشكيل ايدسيور ، طبق بونك كى ، وطنك قوه عسكريه سى ده معظم و قهاردر ؛ نهايت اونلر شونك ايچون ده نوميددرلر كه ، لايعوت آللهلر بو نامغلوب ملتى ، بوشاىلى دولتى ، بو محترمش و شعله دار شهرى اونلرك جرم و جنايتلرندن ، جبر و تسلطلرندن صيانت ايده جكلردر . فقط اكر شيمدى اونلر مفترس و عقور بر احتراصله ارزو ايستكارى شيشى اله ايستهلردى ، بونكله ده اكتفا و قناعت ايتمزلر ، بلكه آيزيجه ، شهرك كول بيفينلرلى اوستنده ، و وطنداشلىرينك نعللىرى اوزرنده ، خاش و مجرم امللرله متاديا تعقيب ايستكارى شيشى ده اولق ايستهلردى ، يعنى : قونسول ، ديكتاتور ، ياخود حتى قرال ؛ بصيرتكلرله كور ميورميسكز كه ، اكر اونلر بوقدر حريصانه ارزو ايستكارى شيشى حتى كونك برنده اله كچيرمكه موفق دنى اولسهلر ، بونى يونلى

شاشيرمش ايلك اسيره ، ياخود اسقريه جي به ترك و تسليم ايتمه مجبوردرلر ؟ - اوچنجى صنف سنأ كچكينلردر ، فقط بوكا رغماً بونلر حر كات بدنیه وادمان سايه سنده حالا قوتلى وزنده درلر ، بونلرك آراسنده بالذات مالليوس واردركه ، شيمدى قاتيلينا اونك يرينه كچيور . بونلر سولالانك فزولاده تأسيس و بنائيتديكى مستملكه به منسوب آداملردر . بومستملكلر شيمدى ، نم بيلديكمه كوره ، عموميتله اك اعلا و جسور همشهريلرله مسكوندر ؛ بونكله برابر ، بونلر بر دنبره هيچ اومعادقلى بر ثرونى الارينه كچير يورمكله صوك درجه ده اسرافه قابيلمشلر ، و بونكله غرور و تعظم كتيرمشلردر ، يعنى بونلر معمور و صرفه اغنيا كى ، زنكين چيفتلكلرده ، تختروانلرده ، خدم و حمله محاط محتشم و مطمئن ضيافتلرده ذوق و صفايه دالهرق ، بويوزدن اويله درين بورجلره باطمشلردركه ، اكر افلاح اولغه نيئلرلى وارسه ، اولولرك آراسندن سوللايى تكراردير يلتمه لرى انجباب ايدردى ؛ بونلر دن باشقه اورالرده ، اسكى طرزده ياغما جيلق اميدينه اضلال ايدلش بر طاقم كويليلر ، محتاج و فقير كيمسه لرده واردر . بن بوايكي انسان چشيدنخى ده ، روماليلر ، عين بر صنفه ، تالانچيلرله ياغما كرلر صنفنه ادخال ايدسيورم . بونكله برابر ، ايسته اونلره اخطار ايدسيورم ، اونلرلى تحذير ايدسيورم ، اونلرلى ندامت و انباهه دعوت ايدسيورم : شيمدى به قدر قودوز بهمه لركى اطرافه صالدير دقلى آرتق كفايت ايدر ، بوندن آرتق واز كچينلر ، نى و اقريبى آرتق دوش و نغمه سينلر ، و ديكتاتورلك دوش و نغمه سينلر ؛ چونكه اوقارا كونلر بتون شهرك حافظه سنه اويله اليم خاطره لك زهرلى دامغاسنى باصمدرلر كه ، فلاكت و مصيبتك بوتوزلوسنه ، انسانلر ديمه جكم ، حيوانلر بيله بر كره تحمل ايده منلردى .

۱۰ -

دردنجى صنف البته چوق متنوع ، قاريشيق ، و حيث روحلرله مشوشدر . بونلر چوقدن يره وورلش ، آزيلشدر ، بر داهاده فلاح بولملىرى ، سيلكيتوب قالقينمه لرى آرتق قابل دلدلر ؛ قسماً تنبللكلرندن ، قسماً ايشلرلى فنا اداره ايتهدن ، قسماً ده مسرفلكلرندن ، بونلرك وضعيتلىرى اوقدر بوزوق و پريشاندر كه ، اسكى بورجلرله داهاي زيا ده موجوديتلرلى ادامه ايتمه لرى آرتق ممكن دلدلر ؛ آلدقلى جلبنامهلرله ، محكمه اعلاملرلى ، وماللرپنه

نه ایستورلر؟ اوروسپورلری ده یانلرینه آلوبارد وگاهه
برابری کورتورده جگر؟ فصل فقط اونلر آیه پیلرله
وبونلرک قارلرینه و قیراغیلرینه تحمل ایدمه جگر؟ اونلر
ضیافلرده چیرچیلیق دانس ایتمکی اوکره ندکاریمون،
غالبا ظن ایدیورلرکه، قهشک شدنه ده قولایجه
تحمل ایدمه بیلرلر!

— ۱۱ —

اووچ، نه سوک درجه ده مدهش برحرب!..
چونکه قاتیلینا بویله زنه کشمش سوزده ارککلردن
صرک برخاصه عسکرله محاطدر! قاتیلینانک بوکوزل
قطعه لرینه قارشی عسکرلریکزی واردولریکزی نهیمیز
ایدک، روماللر؛ بویله ضعیف وتردی به اوغرامش
چوروک و عفونتی سلاحشورلرک اوکته اولای
قوسولاریکزی وسردارلریکزی چیقاریک، سوکراده
او آتیش و سیکرلری که وشه مش مقللر آلاینه
قارشی بتون ایتالیانک ذی حیات چچکلرینی و خاص
جوهرینی ایلری سوروک. مستملکله لرل سربست
شهرلرده قاتیلینانک سزاراقلیرینه قارشی مقاومت
ایتمه سنی بیه جکلردر. بن سزک دیگر افرادیکزی،
تجهیزاتیکزی، و او مبدول وسائط معاونه کزی،
بوحدودک گرفتار اولدنی چاره سزلسکه، وهرتورلو
احتیاجلر و نقصانلرله مقایسه به لزوم بیه کورم.
بونکه برابر، بزی اوکامتفوق قیلان بتون بویمتلردن
صرف نظر، کذا، اونک سه نادن، روما شوالیه.
لکندن، ملندن، روما شهرندن، دولت حزینه.
سندن، دوات واردانندن، تکمیل ایتالیادن، بتون
ولایتلردن، خارجی ملتلردن، حاصل بتون بومظاهر
قوتلردن و منبعلردن محروم بولنه سندن صرف نظر،
اکریز، بوراده چارپشان منفعلری مقایسه ایدمه جک
اولورسه قی، اونلرک نه قدر ضعیف و محالیز
اولدقلرینی کوره بیلرلر. چونکه بوطرفده خلافت،
اوبر طرفده رزیت جنک ایدیور، بوراده عفت
وعصمت، اوراده فخش وفضاحت، بوراده درستی
واستقامت، اوراده آلداتمه وساخته کاراق، بوراده
وطن سوکیسی، اوراده خیانت وطنیه، بوراده
بصیرت واحتیاط، اوراده جنت و غفلت، بوراده
ناموس وشرف، اوراده حیاسزلیق وناموسسزلیق،
بوراده اعتدال و سکون، اوراده حرص وابتلا،
خلاصه، بوراده حقانیت، قناعت، ریاضت، جرات
فطانت، یعنی بتون فضیلتلر، حق سزلقه، امراق
وسفاهنته، تنبلسکه، غفلت و عما ایل، وبتون خیانتلرله

وضع ایدیلن جز و مزایده جسارتلرینی اوقدر
قیرمه درکه، بوتضیق و مجبوریت آلتنده بونلر شپردن
ومملکت ایچرلرندن آقین آقین معهود اردوگاهه
بشتاب ایتمکده درلر. بنم نظرمده بونلر نه جسور
عسکرلردر، نه ده لاقید و مبالاسز مدیونلردر.
اگر بوآداملر ایچون موجودیتلرینی ادامه به امکان
یوقسه، اوحالده انهداملرینک آلتنده اولایالکیز
کندیلری ازیلسینلر، ونه دولت، نه ده اونلرک
اکیقین قومشولری بوندن ذره قدر متأثر و متضرر
اولاسین. چونکه شونقطه یی برتورلو بنم حوصله
آلبور: اگر بوآداملرک ناموسکارانه باشماق
الرندن کلیورسه، ایچون بوندن دولای لثیم بر
انقراض آزادیورلر؟ یاخود بونلر یالکیز کندیلری
محو اولیوبده، دیگر بر چوقلرینی ده برلکده
اضمحلاله سوروکارلرسه، بوندن دولای کندی
چکه جکلری آجینک اداها خفیف اولاجقنی ظن
ایدیورلر؟ - بشجی صنف بابا قاتللرندن، چته.
جیلردن، ونهایت هر نوع مجرملردن صرکبدر. بن
بونلری قاتیلینانک یانندن چاغیرمیورم؛ چونکه بونلر
برکره اوندن آبریه مازلر، ثانیآه - ماده مکه عددلری
دوات حبسخانه سنک استیعاب ایدمه به جکی قدر
چوقدر - اوحالده، وارسینلر حیدودقلرینی یاپارکن
کبرسینلر. - سوک صنف فقط، یالکیز عددجه
دکل، بلکه طرز و نوع حیاتلری اعتباریه ده -
چونکه بونلر قاتیلینا به تماماً مطیع و منقاددرلر - اونک
کندی آلهمه کوزده لرندن، اوت، اونک قوینده
یاتان محبوبلرندن ترکب ایدر؛ اینجه، ظریف برصنعتله
نظاملامش او صرهم بارلاخی کاکلرله، یا هنوز
تر بییقلری، یاخودده مهیکل بالا بییقلرله، بول
اثوابلر ایچنده قیریتان او زنه قیلیقی جوانلرک بتون
حیات مشغله لری و او یاتیق کچن زمانلری شفقله قدر
سورهن ایچکیلی، جنبشلی مجلسلره انحصار ایدر.
بوطاشه آراسنده بتون قوماربازلر، زانیلر، بتون
ادب سزلر و حیاسزلر بولور. بو بودرجه یوصاوانازک
اوغلانلر یالکیز سومکی وسوبلکی، یاخود تفتنی
ورقصی دکل، بلکه خنجر اویناغنی وزهر قاریشدیر.
منی ده اوکره نمشلردر. اگر بونلر بورادن کوچوب
کیتملر، و قافالری ازیلرسه، بیلکیز که، قاتیلینا
محو و نابود اولسه دش، ینه بونلر دولت ایچنده
مستقبل قاتیلینالر یتیشدیره جک بر نمونه مزرحه یی
تشکیل ایدمه جکلردر. بونکه برابر، بوسقیلر اساساً

چنگله شیور ، نهایت اساساً بوراده کی وارلق ، و بولاق ، اوراده کی نقصان و یوقلقه ، صحیح کیاست ترسیله ، عقل سلیم حماقتله ، اینی اعتماد امید سزلکله و یأسله چارپیشیور . بویله برچنک وجدالده انسانلرک غیرته کسالت طاری اولسه بیلله ، بالذات لایموت آللهلرک عون و عنایتی جبر ایده رک ، بوچوق بیوک رذیلتلرک ، بوکوزل فضیلتلره مغلوب اوله جفنده شبه یوقدر .

— ۱۲ —

ماده مکایش بویله در ، رومالیر ، اوحالده اولکی کی ، اولریکیزی قاراقوللرله و حمایه پوسته لر یله محافظه ایدک ؛ بن شهرک محفوظیتی ایچون ، سزلی حرکت و هیجانه دوشیرمه دن ، کافی مقدارده محافظ افراد تدارک ایتدم . بوتون مستملکله لرله سربست شهرلریکیزک سککنه سی قاتیلینانک کیجه لین فرارندن خبردار ایدیه جکله ، و شهرلرله مملکتلرینی قولایجه مدافعه ایده جکلردر ؛ فقط اونک کایتلی و شایان اعتماد بر قوه مسلحه دییه کووه ندیکی اسقریمجیلری ، بن ، قدرت و نفوذمله انقیاد و اطاعته آله جم . احتیاطاً غالیایه و یجه نیایه کوندر دیکم کووه نتوس مه ته لاوس یا بو آدمی محو ایده حک ، یاخود اونک تشبثلرینی عقیم براقه جقدر . دیگر کور یله جک ایشلرک تثبیت و تسریمی ، تطبیق و اجرایی ایچون ده ، شیمدی اجتماعه دعوت ایتدیکمیزی کوردیکمیز سه نیایه همان بر تقریر ویره جکیز . شیمدی دایا برده ، شهرده قالا نلری ، شهرک سلامتیه و بتون سزلرک ضرریکیزه قاتیلینا طرفندن بوراده ترک ایدیلنلری - هر نه قدر بوتون بزم دشمنلریز سه ده ، ینه رومالی دوغمش وطن داشلر اولدقلریچون - بوتونلری تکرار تکرار تحذیر ایتک ، ندامت و انتباهه دعوت ایتک ایسترم . بن ، بعضیلرینه بلکه ده چوق که وشه ک کورون ، شیمدی به قدرکی حله و ملائمتی محضا کیزلی طوتیلان بر شیشی علنیه چیقارمق مقصد یله کوستردم . بوندن اونه سنه ککنجه ، آرتق دایا زیاده نسیان کوستره ممکه ، بوتون وطنمدر ، کوستره ممکه ، بن بو آدمی لک قونسولی م ، و کوستره ممکه بن ، یا اونلرله برابر ، یاخود اونلرک اوغربنه اولمکه مجبورم . شهر قابیلرنده هیچ محافظ یوقدر ، وارد و جاده سنده هیچ کوزجی یوقدر ، کیم حالا بورادن چیقوب کیتک ایسترسه ، یول آچیقدر ، کیده بیلیر . کیمکه فقط شهرده قایر ، و حتی قیبر دایغه جرأت ایدر -

— ۱۳ —

و بتون بوتونلر اویله تدویر اولنه جقدر که ، الک معضل و مهم مسائل الک بیوک سکونتله تسویه ایدیه جک ، الک بیوک تهلکله لر هیچ اغتشاشسز بر طرف اوله جق ، بئر خاطره سنک قاورایه بیلدیکی اسکی زمانلردنبری حربلرک الک مدد هشی و ظالمانه سی اولان بوداخلی مملکت حربی بنم منفرد اداره م ، و بوکسک قوماندانم آلتنده صلح لباسی ایچنده بیتنه جکدر . هر شیشی اویله تشبیت ایده جکیم که ، رومالیر ، حتی بو شهرده آللهسز بر مجرم بیلله ، امکان مساعد اولدینی تقدیرده ، جنایتنک جزاسنی چکمه جکدر . شاید فقط عانی جرمک جبر واضطراری ، شاید فقط تهدیدکار وطن تهلکله سی ، بنی ، وجدانک بو حلم و شفقتندن انحرافه اجبار ایده جک اولورسه ، اوحالده ، بویله بیوک و خطرناک بر حربه تمنئسی بیلله محال کورینن شیشی همه حال انفاذ و تأمین ایده جکیم ، یعنی برجهندن هیچ بر وطن دوستی محو اولمیه جق ، دیگر جهندن فقط سزلرک هیکیز یالکیز بر قاق خائنک جزالانسیله خلاص ورها بولاجقسکز . بن بوتی سزه وعد ایدیورم ، رومالیر ، و بن بوتی سزه وعد ایدرکن ، عقل و کیاستمه ، و انسانی تدبیرلره دکل ، بلکه بکا بو فکری ، بوامیدی الهام و اعاره ایدن ، و وقته خارچی دشمنلره قارش یاپدقلری کبی اوزاقدن دکل ، بلکه بوراده حاضر و نکهبان اولدقلری حالده ، ازلی قدرتلریله مبدلرینی و شهرک اولرینی صیانت و محافظه ایله بن لایموت آللهلرک متعدد و شکسز اشارتلیرینه استناد ایدیورم . سزده اونلره یالواریکیز ، رومالیر ، خشوع و حضوع ایچنده اونلردن تضرع و نیاز ایدیکیز که ، مدینه لرک الک کوزلی ، الک معموری ، الک ذی قدرتی یاپدقلری بوشهری ، قارالرده وصولرده ، بتون دشمنلرک اردولرینه قارش ی احرار ایتدیکی بونجه بی مثل ظفرلردن صوکر ، شیمدی برده ، و طنداش نامنی طاشیمیان اولعتیلرک خیانتندن مصون قیلسیلر .